

Anne Frank Stichting

Jaarverslag 2015

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt haar levensverhaal wereldwijd onder de aandacht, ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie, en het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.

Het complete verslag: www.annefrank.org/jaarverslag2015

Voorwoord

‘Wat leren wij van de geschiedenis?’ Het is de kernvraag waar Otto Frank zich na de oorlog mee bezig hield en waar de Anne Frank Stichting zich ook nu met haar museale en educatieve missie op richt. Want wie naar de wereld van vandaag kijkt, weet dat die vraag niets aan actualiteit en belang heeft ingeboet. Via onze museale en educatieve activiteiten willen we laten zien wat er tijdens de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging is gebeurd, inzicht bieden in hoe dat kon gebeuren en wat dit voor het heden betekent.

Het is mooi en hoopvol om te zien dat in 2015, 70 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, de interesse in het levensverhaal Anne Frank en het Anne Frank Huis nog steeds toeneemt. Bijna de helft van onze museumbezoekers is jonger dan dertig jaar en ook via onze educatieve activiteiten weten we wereldwijd steeds meer mensen te bereiken. Telkens opnieuw denken wij na hoe we de geschiedenis van Anne Frank kunnen vertellen naar het hier en nu, zodat jongeren zich in het licht hiervan een eigen mening kunnen vormen over onderwerpen als antisemitisme, racisme en discriminatie.

Dit jaar en de komende jaren staan we voor een aantal uitdagingen. Enerzijds willen we onze museumbezoekers nog beter faciliteren en dieper ingaan op de historische context en achtergronden van het levensverhaal van Anne Frank. Wij willen dit doen zonder de erfgaaf van het Huis aan te tasten. Anderzijds zijn we een organisatie die midden in de maatschappij staat en kunnen we onze ogen niet sluiten voor de turbulente ontwikkelingen in de wereld die het goed functioneren van een open, democratische pluriforme samenleving bemoeilijken. Onze missie is daarmee onveranderd actueel. Educatie is en blijft het sleutelwoord om hier een weerwoord aan te geven. Wij zullen ons daarvoor blijven inzetten.

Met tal van personen en organisaties werken wij samen bij de uitvoering van onze activiteiten. Graag wil ik een ieder hiervoor danken en de hoop uitspreken dat we ook het komende jaar op deze steun kunnen rekenen.

Ronald Leopold
algemeen directeur
Amsterdam, april 2016

Organisatie

De Anne Frank Stichting beheert het Anne Frank Huis, de Anne Frank-collectie en is een educatieve organisatie. Een belangrijk deel van de geschiedenis van Anne Frank heeft zich in het Anne Frank Huis afgespeeld.

Missie en doelen

Anne Franks levensverhaal maakt het lot van de miljoenen slachtoffers van de Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog persoonlijk en invoelbaar. Een verhaal dat begint met vooroordelen en beeldvorming. Zaken die vandaag de dag wereldwijd nog steeds leiden tot antisemitisme en andere vormen van discriminatie, uitsluiting en vervolging.

Missie Anne Frank Stichting

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt haar levensverhaal wereldwijd onder de aandacht, ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie, en het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.

Stichting opgericht

Op 3 mei 1957 wordt de Anne Frank Stichting opgericht met als belangrijkste doel het behoud van de schuilplaats en het uitdragen van Anne Franks levensverhaal. Na een inzamelingsactie start in 1958 de restauratie van het onderduikpand. Op 3 mei 1960 gaat het Anne Frank Huis officieel als museum open.

Otto Frank

Otto Frank is nauw betrokken bij de oprichting van de Anne Frank Stichting in 1957. Hij is van 1961 tot 1976 lid van het bestuur. Daarna is hij tot aan zijn dood in 1980 lid van het curatorium.

Strategische doelen

Nog steeds werkt de Anne Frank Stichting in de geest van Otto Frank aan haar educatieve missie. Op basis van de missie van de stichting zijn voor de periode 2011 - 2015 de volgende strategische doelen geformuleerd.

- Het openstellen van het Anne Frank Huis en het beheer van de collecties;
- Het ontwikkelen en verspreiden van programma's en materialen, waarin het levensverhaal van Anne Frank wordt uitgedragen, mede in de historische context van de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust;
- Voorlichting en educatie over antisemitisme en de Jodenvervolging;
- Voorlichting en educatie over discriminatie en burgerlijk-politieke mensenrechten, ter bevordering van het goed functioneren van een open, pluriforme, democratische samenleving.

Het Jaarplan 2015 is het laatste jaarplan onder het Strategisch Plan 2012-2015. In de loop van 2015 is een nieuw Strategisch Plan ontwikkeld voor 2016 - 2019.

Beleidsaccenten in 2015

De Anne Frank Stichting heeft voor 2015 de volgende beleidsaccenten geformuleerd:

- Toegankelijkheid en veiligheid van museum
- Verbinding en dialoog met jongeren
- Educatieve tools tegen antisemitisme

- Actuele betekenis van de levensgeschiedenis van Anne Frank
- Uitbouwen kenniscentrum Anne Frank
- Versterking uitvoering museale concept
- Implementatie en effectmeting

Bestuur en organisatie

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van de Anne Frank Stichting. Zij wordt benoemd door de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directie en staat haar met raad terzijde. Daarnaast kent de Stichting ook een Raad van Advies. De Raad van Advies bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke stromingen en adviseert de Raad van Toezicht over vraagstukken die bepalend zijn voor de identiteit van de Stichting. In feite fungeert de Raad van Advies als 'klankbord van de samenleving'.

Vaste internationale partners

In Argentinië, Duitsland, Groot-Brittannië, Oostenrijk en de Verenigde Staten werkt de Anne Frank Stichting samen met vaste partnerorganisaties. Zij organiseren reizende tentoonstellingen zoals 'Anne Frank - een geschiedenis voor vandaag' in hun land of regio. Daarnaast voeren zij educatieve activiteiten uit.

Beloningsbeleid

De Anne Frank Stichting hanteert een eigen arbeidsvoorwaardenregeling en volgt in principe de loonontwikkelingen van de cao Museum. De directie wordt beloond binnen de kaders van de Code Cultural Governance. De Raad van Toezicht en Raad van Advies zijn onbezoldigd.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) behartigt de belangen van de organisatie en de medewerkers van de Anne Frank Stichting en praat mee over voorgenomen organisatieontwikkelingen. In 2015 heeft de Ondernemingsraad vijf instemmingsverzoeken en twee adviesaanvragen behandeld.

Het medewerkers-onderzoek in het najaar kwam voort uit een initiatiefvoorstel van de OR. Daarnaast werkte de OR mee aan het updaten van de gedragscode en het beoordelingssysteem. Ook heeft de OR een nieuw vertrouwenspersoon voorgedragen en geadviseerd over de balans tussen flexibel en vast personeel in het museum en de inzet van de beschikbare loonruimte. Tevens heeft ze vragen gesteld over het milieubeleid.

Financiën

De Anne Frank Stichting ontvangt geen overheidssubsidie voor het museum en is voor haar inkomsten voor een groot deel afhankelijk van het museumbezoek. Voor de financiering van grote museale vernieuwingen en educatieve projecten in binnen- en buitenland is de Stichting aangewezen op fondsen, donateurs en subsidiënten als de Europese Unie en de Nederlandse overheid.

Projectondersteuning

Voorbeelden van projectondersteuning in 2015:

- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ondersteunt de ontwikkeling van educatieve projecten in Nederland en maakt het mogelijk dat een vertegenwoordiger van de Anne Frank Stichting deelneemt in de International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA).
- De Nederlandse ambassades in o.a. Argentinië, Bangladesh, Columbia, Costa Rica, Frankrijk, Italië, Marokko, Oekraïne, Oostenrijk, Polen, Rusland, Slovenië, Sri Lanka, Turkije en Vietnam dragen bij aan plaatsingen van de reizende Anne Frank-tentoonstellingen en bijbehorende educatieve programma's in hun regio.
- Het Europese programma Erasmus+ draagt bij aan de ontwikkeling van een internationaal 'webtool' om antisemitisme en discriminatie te bestrijden, waar de Anne Frank Stichting met partners in zeven landen aan werkt.
- De EU maakt het West Balkans Project mogelijk, met Anne Frank-tentoonstellingen en Memory Walk activiteiten in Kroatië, Macedonië, Bosnië en Servië, de IHRA steunt een herinneringsproject in Servië.

BankGiro Loterij

Sinds 2007 is de Anne Frank Stichting beneficiënt van de BankGiro Loterij, de cultuurloterij van Nederland. De Stichting ontvangt jaarlijks een bedrag van 200.000 euro.

Op 10 februari 2015 werd in de Beurs van Berlage bekend gemaakt dat het Anne Frank Huis een extra bijdrage mocht ontvangen van 910.000 euro voor het project 'Het Anne Frank Huis maakt zich op voor een nieuwe generatie'. Dankzij de extra bijdrage van de BankGiro Loterij wordt in het museum de levensgeschiedenis van Anne Frank voor een jongere generatie nog begrijpelijker en inzichtelijker gemaakt.

Jaarrekening 2015

Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

Activa (in euro's)	31 dec. 2015	31 dec. 2014
A Vaste activa		
I Materiële vaste activa		
1 Verbouwingen (museale aanpassingen)	37.372	90.123
2 Inventaris	560.687	563.828
3 Machines en installaties	175.006	64.114
	773.065	718.065
B Vlottende activa		
I Voorraden	488.448	508.424
II Vorderingen	1.594.520	914.241
III Overlopende activa	344.444	252.681
IV Liquide middelen	3.164.975	2.908.904
	6.365.452	5.302.315

Passiva (in euro's)	31 dec. 2015	31 dec. 2014
C Eigen vermogen		
I Algemene reserve	2.193.631	2.193.631
II Bestemmingsreserve	0	0
III Nog te bestemmen exploitatieresultaat	0	0
	2.193.631	2.193.631
D Kortlopende schulden		
I Crediteuren	1.127.563	1.057.025
II Loonbelasting, premies sociale verzekeringen en pensioenen	299.803	308.141
III Nog te besteden subsidies en projectbijdragen	1.609.293	618.797
IV Overlopende passiva	1.135.162	1.124.720
	6.365.452	5.302.315

Staat van baten en lasten (in euro's)	2015	2015	2014
	werkelijke cijfers	begroting per augustus	werkelijke cijfers
E Baten			
I Entree gelden	9.610.748	9.435.200	9.205.897
II Baten uit levering producten en/of diensten	2.518.088	2.454.000	2.334.702
III Subsidiebaten	268.288	268.300	268.190
IV Opbrengsten projecten en activiteiten	1.958.140	2.217.100	2.924.368
V Overige baten	0	5.200	21.428
Totaal	14.355.264	14.379.800	14.754.585
F Lasten			
I Inkoopwaarde geleverde producten	1.142.343	1.090.000	1.053.705
II Personeelskosten	5.519.816	5.641.000	5.355.534
III Afschrijving vaste activa	281.132	300.000	290.869
IV Kosten projecten en activiteiten	3.868.169	4.270.800	4.715.043
V Overige lasten	3.563.136	3.085.600	3.354.701
Totaal	14.374.596	14.387.400	14.769.853
Resultaat voor financiële baten en lasten	-19.331	-7.600	-15.268
G Financiële baten en lasten			
I Rentebaten	19.331	20.000	21.917
II Rentelasten	0	0	6.649
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering voor belastingen	0	12.400	0
Te betalen belastingen	0	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering na belastingen	0	12.400	0

Museum

In het museum, in onze publicaties en in (online) tentoonstellingen geven we invulling aan een van onze twee hoofdtaken: publieksvoorlichting. Hieronder verstaan we de presentatie van het levensverhaal van Anne Frank in de context van de geschiedenis van de Jodenvervolgingen en de Tweede Wereldoorlog.

Doelen en beleidsaccenten

Het Anne Frank Huis is een kwalitatief hoogstaand museum, de sfeer is ingetogen. Het is een plek van herinnering en reflectie. De kracht van het museum schuilt in de authenticiteit van het Achterhuis en de dagboeken.

De strategische doelen

De Anne Frank Stichting wil graag iedereen, die dat wenst, in de gelegenheid stellen het museum te bezoeken. De bezoekers moeten zich kunnen inleven in de onderduik en het levensverhaal van Anne Frank en de andere onderduikers. De geschiedenis die zich in het huis heeft afgespeeld, wordt gepresenteerd in de context van de geschiedenis van de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog.

De kennis die nodig is voor een kwalitatief hoogstaande en historisch betrouwbare presentatie van het levensverhaal van Anne Frank komt voort uit onderzoek. Het beheer, behoud en de ontsluiting van de collectie vormen het fundament voor overige activiteiten van de Stichting. De Anne Frank Stichting is het kenniscentrum voor het leven en werk van Anne Frank.

Beleidsaccenten in 2015

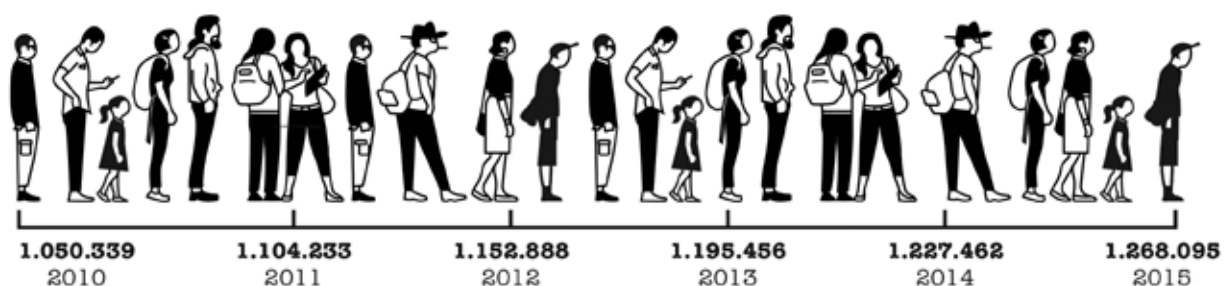
Het Anne Frank Huis verwelkomt jaarlijks meer dan 1.2 miljoen bezoekers uit de hele wereld, die de plek willen zien waar Anne Frank was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. In 2015 ligt, net als in de voorgaande jaren, de nadruk op het verder verbeteren van de service aan het publiek. Onze bezoekers worden gastvrij ontvangen, in een museum met een kwalitatief hoogwaardige inrichting, schoon en goed onderhouden, en zo veilig mogelijk.

Stiltespot

Zangeres Caro Emerald roept vanuit het Anne Frank Huis Nederlanders op tot twee minuten stilte op 4 mei. Ieder jaar worden, in de aanloop naar 4 mei, zogenaamde stiltespotjes gemaakt en uitgezonden, waarin bekende Nederlanders vertellen waarom zij het belangrijk vinden om op 4 mei twee minuten stil te zijn. De spots worden ontwikkeld door het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Museumbezoek

Het Anne Frank Huis is de plek waar het verhaal van Anne Frank op authentieke en betrouwbare wijze gepresenteerd wordt. Jaarlijks ontvangt het museum meer dan een miljoen bezoekers vanuit de hele wereld.

Het Anne Frank Huis heeft in 2015 voor het zesde achtereenvolgende jaar een record aantal bezoekers ontvangen, in totaal 1.268.095 bezoekers. Dat is 40.633 meer dan in 2014 (toen 1.227.462). Het merendeel van de bezoekers komt uit het buitenland, ruim 150.000 bezoekers komen uit Nederland.

Miljoenste bezoeker

Op 8 oktober ontvangt het Anne Frank Huis zijn één miljoenste bezoeker van 2015: de 15-jarige Amanda Conjamalay uit Watford, Engeland. Zij was samen met haar klasgenoten en docenten van Queens' School in het Anne Frank Huis voor een educatief programma en museumbezoek.

Online ticketsysteem

Om de service aan bezoekers te verbeteren, de capaciteit van Groepsontvangsten optimaal te benutten en de wachttijd in de rij te beperken is er een studie gedaan naar de logistiek rond (online) ticketverkoop. Op 16, 17 en 18 juni vindt een eerste proef plaats, waarbij het museum voor een deel van de dag alleen toegankelijk is met een van tevoren gereserveerd online ticket met tijdslot. De test verloopt positief en biedt zicht op een nieuw entreesysteem in 2016.

Museumnacht

Op 7 november is de jaarlijkse Amsterdamse Museumnacht. Het Anne Frank Huis doet weer mee. Tot in de late uurtjes is het museum open met een speciaal programma waarin Anne Franks kamergenoot Fritz Pfeffer centraal staat. Abke Bruins (Anne Frank) en Mark van der Laan (Fritz Pfeffer) brengen, onder muzikale begeleiding van Henk Ruiter, liedjes en scènes uit de theaterproductie 'Je Anne' ten gehore. In de tijdelijke tentoonstelling 'Fritz Pfeffer - Annes kamergenoot' leren bezoekers Fritz Pfeffer beter kennen. In het museumcafé worden bezoekers uitgedaagd om op een speciale bank plaats te nemen en met een wildvreemde over een boeiende stelling te praten : SofaTalks!

Avonden voor Amsterdammers

Op 3, 4 en 5 februari opent het Anne Frank Huis opnieuw zijn deuren voor Amsterdammers, gratis en buiten reguliere bezoektijden om. Binnen een dag hebben meer dan 2000 Amsterdammers zich aangemeld voor een bezoek aan het museum, met op de route extra informatie van museummedewerkers.

Helemaal top! Was zeer indrukwekkend!

Reactie bezoeker, 4 februari 2015

Speciale avonden

Op 10 november is er weer een speciale avond voor blinden en slechtzienden georganiseerd in het museum. Na sluitingstijd bezoeken de deelnemers in kleine groepen met rondleider en zaklamp het Achterhuis. Op 19 november is er een speciale avondopenstelling voor deelnemers aan de BankGiro Loterij. Honderden bezoekers gaan zelfstandig door het museum en krijgen op verschillende plekken in het museum achtergrondinformatie en verhalen te horen van museummedewerkers.

Presentaties

Naast de historische ruimtes, waar de geschiedenis van Anne Frank centraal staat, is er in het Anne Frank Huis een jaarlijks wisselende tijdelijke tentoonstelling en een interactieve presentatie te zien.

Fritz Pfeffer – Annes kamergenoot

Op 30 april 2015, zijn geboortedag, wordt de tijdelijke tentoonstelling 'Fritz Pfeffer – Annes kamergenoot' geopend. De tentoonstelling is gewijd aan de relatief onbekende onderduiker Fritz Pfeffer, beter bekend als 'Albert Dussel' in Anne Franks dagboek. In de tijdelijke tentoonstelling staat de echte 'Meneer Dussel', de oudste van de acht onderduikers in het Achterhuis, centraal. In haar dagboek schreef Anne veel over hem, maar zelden iets aardigs. Foto's, interviews en persoonlijke brieven geven een impressie van wie Fritz Pfeffer werkelijk was, zijn leven voor de oorlog, en zijn lot. Pfeffers' kleinzoons Kip en Michael zijn speciaal uit de Verenigde Staten voor de opening overgekomen. Een emotioneel bezoek. "Onze vader, Werner, sprak zelden over zijn jeugd en het gemis van zijn ouders. We leren onze grootvader door dit bezoek beter kennen."

Reflections

In het museum is een videopresentatie te zien over de betekenis van het leven en werk van Anne Frank. In deze presentatie, die bestaat uit drie wandvullende projecties, vertellen auteurs, acteurs, politici, museumbezoekers en mensen die Anne gekend hebben, wat Annes levensverhaal en dagboek voor hen betekent. De videopresentatie nodigt bezoekers uit te reflecteren op het verhaal van Anne Frank en hun gedachten daarover achter te laten in een digitaal gastenboek. Elke vrijdag wordt een reactie gedeeld op facebook.com/annefrankhouse.

I write this a few days after the Paris massacre of 13th November. The world is such a bittersweet place. And all Anne wanted was to inhale the sweeter part of it. She mostly got the bitter part. I often feel that too. There should be more gentleness in the world.

Tiago uit Portugal, Reflections on Anne Frank

Virtual reality

Het Achterhuis is vanwege de trappen en doorgangetjes niet toegankelijk voor mensen die in een rolstoel zitten of slecht ter been zijn. Sinds september kunnen zij Anne Franks onderduikplek virtueel bezoeken. Dankzij een speciale 360 graden virtual reality rondleiding kunnen ze vanuit het museumcafé met een speciale bril rondkijken in het Achterhuis en ervaren hoe het Achterhuis eruit ziet zonder de onderduikplek zelf te betreden.

Vernieuwing Museale Route

Op 10 februari maakt de BankGiro Loterij bekend dat het Anne Frank Huis een extra bijdrage ontvangt van 910.000 euro voor het project 'Het Anne Frank Huis maakt zich op voor een nieuwe generatie'. Bij veel jonge bezoekers van nu ontbreekt achtergrondkennis die nodig is om het onderduikverhaal goed te kunnen plaatsen, begrijpen en ervaren. In een nieuwe opstelling zal de 'grote' geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolgning en de 'kleine' geschiedenis van de onderduikers

op een nieuwe, geïntegreerde manier verteld worden. In het eerste kwartaal van 2015 wordt in een van de museumzalen een testinrichting opgesteld met meer contextinformatie om het effect op de bezoekerservaring en de logistiek te meten. Bezoekers waarderen deze testopstelling die daarom deels is gehandhaafd.

Het project 'Het Anne Frank Huis maakt zich op voor een nieuwe generatie' wordt verder uitgewerkt en krijgt zijn verdere beslag in 2016.

Extra museale ruimte

Om de bezoekersfaciliteiten en de logistiek rondom de entree te verbeteren heeft het museum extra ruimte nodig. Daarom is de Anne Frank Stichting in gesprek gegaan met Woonstichting De Key over de aankoop van 20 studentenwoningen, die deel uit maken van het gebouw waarin het museum is gevestigd.

Met de extra ruimte wil de Anne Frank Stichting de entreehal en kassa's voor de individuele bezoekers verbeteren en een separate groeppingang maken voor de ongeveer 30.000 jongeren die het Anne Frank Huis in klasverband en 60.000 mensen die het museum in groepsverband bezoeken. Ook een verplichte garderobe, die momenteel wegens ruimtegebrek ontbreekt, zal bijdragen aan een betere doorstroming in het museum.

Garance Reus-Deelder, zakelijk directeur Anne Frank Stichting: "We zijn erg blij dat woonstichting De Key ons de mogelijkheid biedt het gebouw te kopen. Niet alleen kunnen we de bezoekers beter faciliteren en de logistiek rondom het Anne Frank Huis verbeteren, ook kunnen we straks beter voldoen aan de vraag naar educatieve ontvangsten, van vooral scholen, dankzij een extra educatieve ruimte."

Educatieve programma's

Veel groepen uit binnen- en buitenland brengen een bezoek aan het Anne Frank Huis. Ruim 1100 schoolgroepen uit het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs volgen een educatief programma in het Nederlands, Engels of Duits.

In 2015 volgen 446 groepen uit het basisonderwijs een educatief programma in het Anne Frank Huis. Een toename van 13% ten opzichte van 2014. Uit het voortgezet onderwijs volgen 592 groepen een programma, dat is vergelijkbaar met 2014.

In 2015 worden er 2.055 inleidende programma's verzorgd voor bezoekers die in groepsverband het Anne Frank Huis bezoeken. Zij krijgen een 30 minuten durende inleiding over de onderduikgeschiedenis van de familie Frank voordat zij het museum in gaan.

Spreiding van groepsbezoek

De meeste scholen bezoeken het Anne Frank Huis en volgen een educatief programma in de maanden april, mei en juni. Om basisscholen te stimuleren buiten het hoogseizoen een educatief programma te volgen en het museum te bezoeken, worden er in november t/m maart geen programmakosten in rekening gebracht. In deze 'dalmaanden' komen zo'n 200 groepen uit het basisonderwijs naar het Anne Frank Huis.

3.000 Amsterdammertjes

De Anne Frank Stichting vindt het belangrijk dat zo veel mogelijk Amsterdamse basisschoolleerlingen het Anne Frank Huis bezoeken. De 2014 gestarte actie "Alle Amsterdamse achtstegroepers gratis naar het Anne Frank Huis" wordt in 2015 voortgezet. Amsterdamse groepen 8 kunnen in november t/m maart gratis een educatief programma volgen en het museum bezoeken. Met veel enthousiasme wordt op dit aanbod gereageerd. In totaal boeken 88 Amsterdamse scholen 127 educatieve programma's voor hun groepen acht, dat zijn ruim 3000 Amsterdammertjes!

Burgemeester Eberhard van der Laan verwelkomt in februari leerlingen uit de achtste groep van de 6e Montessorischool Anne Frank uit Amsterdam in het Anne Frank Huis. De school is een van de Amsterdamse scholen die gebruikmaken van het aanbod voor een gratis ontvangst in het museum.

Pabo-programma museum

Ook pabo-studenten kunnen het Anne Frank Huis bezoeken en een educatief programma volgen. De studenten maken een rondgang door het museum en krijgen uitleg over de didactische uitgangspunten die de Anne Frank Stichting hanteert. De nadruk in het programma ligt op de rol van de docent bij een schoolbezoek aan een historische plek, zoals de schuilplaats van de familie Frank.

Museumprogramma over vooroordelen

Bij het museumprogramma over vooroordelen wordt het museumbezoek ingeleid aan de hand van historische foto's. Na het museumbezoek gaan studenten met elkaar in gesprek over situaties in het hier en nu waarin vooroordelen een rol spelen. Studenten worden zich bewust van hun eigen vooroordelen en die van een ander. Ze zien welke impact vooroordelen kunnen hebben en leren rekening houden met de referentiekaders van anderen.

**De studenten waren er stil van,
zeer indrukwekkend!**

Betty Dirksen, docent aan het Summa College
Eindhoven

Museum Jeugd Universiteit

Tientallen musea organiseren jaarlijks een reeks colleges, speciaal voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar. De colleges gaan altijd over een bijzonder of spannend onderwerp dat betrekking heeft op het collectiegebied van het museum. Voor de derde keer op rij doet de Anne Frank Stichting mee aan de Museum Jeugd Universiteit met de volgende drukbezochte colleges in het Anne Frank Huis: 'Hoe was onderduiken voor Anne Frank?' en 'Zijn er nog mensen die in de ideeën van Hitler geloven?'.

Collectie

Veel persoonlijke documenten en voorwerpen van de familie Frank, de andere onderduikers en de helpers zijn bewaard gebleven. Deze objecten maken nu deel uit van een bijzondere verzameling, de museale collectie van het Anne Frank Huis. Professionalisering van behoud en ontsluiting van de collectie en verdere ontwikkeling van het Kenniscentrum Anne Frank staan voor 2015 centraal.

Collectiebeheer

Met de inrichting van het Digitaal Depot, een databank met de gedigitaliseerde collectie, heeft de ontsluiting van de Anne Frank collectie een grote impuls gekregen. In 2015 gaat bijzondere aandacht uit naar de copyrights die per (audiovisueel) document vastgesteld moeten worden en de diepteregistratie van de documenten en audiovisuele collectiestukken.

In 2015 krijgen de originele behangdelen en plaatjes in de kamers van de familie Frank een nieuwe glasbescherming. In het privékantoor van Otto Frank wordt onderzoek gedaan naar het originele behang uit de onderduikperiode, zodat dit kan worden nagemaakt.

Anne Franks laatste maanden

In 2015 is het 70 jaar geleden dat Anne en Margot Frank in concentratiekamp Bergen-Belsen aan de gevolgen van vlektyfus overleden, te midden van de vele andere slachtoffers van het kamp. De precieze overlijdensdatum van Anne Frank is niet bekend. Ergens tussen 1 en 31 maart 1945, stelde het Rode Kruis destijds vast. Nieuw onderzoek van de Anne Frank Stichting werpt nieuw licht op de laatste maanden van Anne Frank en haar zus Margot. Op basis van de uitkomsten van ons onderzoek concluderen we dat de overlijdensdatum van Anne en Margot Frank naar alle waarschijnlijkheid in februari 1945 moet liggen.

#AskACurator

Woensdag 16 september is het Ask a Curator Day. Via Twitter kunnen geïnteresseerden in contact komen met curatoren van honderden musea in 40 landen. Ook Nederlandse musea doen mee, waaronder het Anne Frank Huis. Ieder kan met de hashtag #askacurator een vraag stellen @annefrankhouse. Medewerkers zitten deze dag van 9.00 tot 21.00 uur klaar en beantwoorden tientallen zeer uiteenlopende vragen.

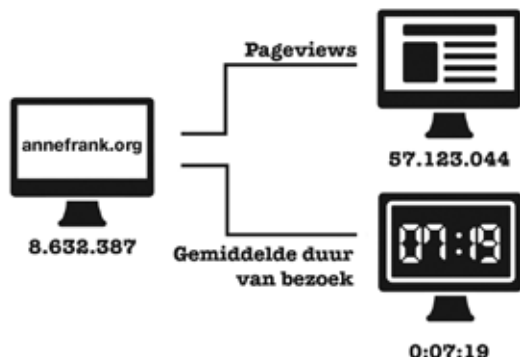
Onderzoek manuscripten Anne Frank

De Anne Frank Stichting en het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (Huygens ING) doen sinds 2011 editiewetenschappelijk en geschiedkundig onderzoek naar de manuscripten van Anne Frank. Het wetenschappelijk onderzoek richt zich op de ontwikkeling van Anne Frank als schrijfster en op de gebeurtenissen die zij in haar dagboeken beschrijft. Het editiewetenschappelijk onderzoek van Huygens ING maakt inzichtelijk welke bedoelingen Anne had toen zij haar dagboekteksten ging herschrijven. Door de Anne Frank Stichting worden de historische aspecten, dwarsverbanden en achtergronden van de teksten onderzocht. Het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD) doet literatuuronderzoek naar de condities in Amsterdam en Nederland van de Joodse onderduik in het algemeen en levert zo een breed historisch kader voor de onderduikgeschiedenis in het Achterhuis.

Naar verwachting is het wetenschappelijk onderzoek in 2016 afgerond. Het is nog niet bekend wanneer en hoe de resultaten gepubliceerd worden. Een publicatie van de onderzoeksresultaten zal binnen de geldende wettelijke kaders, waaronder ook de auteurswet, plaatsvinden.

Online

Via de portal annefrank.org en de social-mediakanalen bereikt de Anne Frank Stichting een miljoenenpubliek over de hele wereld.

Website

De website van de Anne Frank Stichting wordt in 2015 meer dan 8.6M keer bezocht door 6.7M unieke browsers, die verantwoordelijk zijn voor 57M paginaweergaves. De meeste browsers zijn afkomstig uit de Verenigde Staten, gevolgd door Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Mexico, Italië, Frankrijk, Brazilië, Canada en Spanje.

In het oog springende themakanalen binnen de website van de Anne Frank Stichting zijn:

> Het Achterhuis Online

In deze driedimensionale omgeving kunnen bezoekers via hun computer of tablet het voor- en achterhuis verkennen zoals het was tijdens de onderduik. Sinds de lancering van Het Achterhuis Online, op 28 april 2010, is deze website tot en met december 2015 in totaal meer dan 4.9M keer bezocht door 3.9M unieke browsers, met totaal 114M paginaweergaves.

> De Anne Frank Tijdlijn

Deze visuele tijdlijn plaatst de geschiedenis van Anne Frank in de context van belangrijke historische gebeurtenissen. De Tijdlijn geeft het onderduikverhaal van Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog weer en gaat verder tot in het heden met onder andere aandacht voor de betekenis van het dagboek en het Anne Frank Huis. Sinds de lancering van de Anne Frank Tijdlijn op 9 november 2010 is deze website tot en met december 2015 in totaal meer dan 2.7M keer bezocht door 2.4M unieke browsers, met totaal 27M paginaweergaves.

> Het Amsterdam van Anne Frank

Deze visuele tijdlijn geeft een beeld van de oorlogsgeschiedenis van de stad Amsterdam aan de hand van locaties en gebeurtenissen. Naast het verhaal van Anne Frank, komen persoonlijke verhalen van Joodse en niet-Joodse getuigen aan bod. Sinds de lancering van de Het Amsterdam van Anne Frank op 12 oktober 2011 is deze website tot en met december 2015 in totaal meer dan 382.000 keer bezocht door 342.000 unieke browsers, met totaal 3M paginaweergaves.

De Anne Frank Guide

De Anne Frank Guide helpt sinds 2003 scholieren in binnen- en buitenland bij het maken van een spreekbeurt of een werkstuk over Anne Frank en de Tweede Wereldoorlog. Via de Anne Frank Guide hebben leerlingen uit 21 landen toegang tot een schat aan informatie. In 2015 is de website 510.000 keer bezocht door 440.000 unieke browsers met totaal 1.3M paginaweergaves.

Social media

De Anne Frank Stichting is al jaren actief op de belangrijke social-mediakanalen. Op Facebook behoort zij, met bijna 800.000 volgers, tot de best bezochte museumpagina's op Facebook. De vrijwel dagelijkse posts over het levensverhaal van Anne Frank, het museum en de educatieve activiteiten van de Anne Frank Stichting weten een constant groeiend internationaal publiek te boeien.

Door medio 2015 actiever te posten op Twitter is een grotere groei waar te nemen, eind 2015 staat de teller op 22.000 volgers.

Er is een herkenbare stijl, regelmaat van updates en goede afwisseling van informatie en interactie. Met deze mix lukt het niet alleen likes en volgers te verwerven, maar ook om de band actief te houden.

William Burghout op Frankwatching.com, 29 mei 2015

Op het YouTube-kanaal Anne Frank zijn historische films te zien over de onderduikers en helpers. Ook openingen van de verschillende tijdelijke tentoonstellingen in het Anne Frank Huis zijn er terug te vinden, evenals video's van educatieve activiteiten en producten. Het kanaal heeft ruim 15.000 abonnees en de video's zijn eind 2015 meer dan 7,5M keer bekeken.

Freedom2me

Op Annes 86e geboortedag, 70 jaar na de Tweede Wereldoorlog, vraagt de Anne Frank Stichting jongeren wereldwijd stil te staan bij de betekenis van vrijheid en dit te delen op Facebook en Twitter met #Freedom2Me. De campagne loopt tot eind juni. 350 jongeren participeren in de campagne en in totaal worden 52.000 mensen bereikt.

App 'Anne Frank Stories'

Het Anne Frank Huis biedt sinds 29 juni 2015 een "app" met twee gratis audiogidsen aan op het storytelling platform van izi.TRAVEL. Met de gidsen "Anne Frank Stories" en "Anne Frank Stories voor jongeren" kunnen bezoekers zich voorbereiden op hun bezoek aan het Anne Frank Huis. De app is te downloaden op smartphone of tablet. De gidsen zijn beschikbaar in het Engels, Duits en Nederlands en zijn in 2015 circa 10.000 keer bekeken. In 2016 volgt een Spaanse versie.

Nieuwe digitale strategie

Sinds de lancering van de portal annefrank.org in 2010, is de online-omgeving sterk veranderd en zijn de mogelijkheden van onlinecommunicatie enorm toegenomen. Aan de gebruikerskant zijn de mobiele telefoons en tablets sterk gegroeid evenals het aantal online transacties (tickets, reserveringen, verkopen). Dit vergt nieuwe technologieën en nieuwe vormen van informatieoverdracht waar de infrastructuur van onze portal niet op is toegerust. In 2015 is daarom begonnen met de voorbereiding van een nieuwe digitale strategie, die de totale online aanwezigheid van de Anne Frank Stichting betreft: het gaat dan om onder andere overzichtelijkheid, gebruikersvriendelijkheid, platformafhankelijkheid, integratie en interactiviteit.

Educatie

Educatie is naast publieksvoorlichting een hoofdtaak van de Anne Frank Stichting. De stichting ontwikkelt en verspreidt educatieve programma's en materialen die inspireren en aansluiten bij de belevingswereld van jongeren wereldwijd.

Doelen en beleidsaccenten

De kern van de educatieve activiteiten van de Anne Frank Stichting ligt bij het levensverhaal van Anne Frank. Met het ontwikkelen en verspreiden van Anne Frank programma's en producten wil de stichting Annes verhaal levend houden en de doelgroep stimuleren na te denken over hun eigen handelen.

De strategische doelen

De inzichten die het levensverhaal van Anne Frank opleveren, zullen doorwerken in houding en gedrag van degenen die er kennis van hebben genomen. De stichting ontwikkelt programma's en producten, die niet alleen beogen onze doelgroepen te informeren, maar ook te inspireren tot bezinning en handelen.

In het leven van Anne Frank spelen antisemitisme, discriminatie en sociale uitsluiting een allesoverheersende rol. In de educatieve programma's van de Stichting staan het informeren en het bespreekbaar maken van deze onderwerpen centraal met als doel kennisverspreiding en houdingsverandering.

Het belang van mensenrechten als fundament van de democratische rechtsstaat gaat hand in hand met het besef dat mensen- en grondrechten onderling tegenstrijdig kunnen zijn. De stichting wil met name jonge mensen bewust maken van de dilemma's die daaruit voortvloeien en wil zo bijdragen aan een open, democratische samenleving.

Beleidsaccenten in 2015

De kernthema's antisemitisme, gelijke rechten, identiteit, vooroordelen en burgerschap vormen, naast het levensverhaal van Anne Frank en de geschiedenis van haar tijd, de kern van het educatieve werk van de organisatie. In de voorafgaande jaren lag de nadruk met name op het ontwikkelen van educatief materiaal, in 2015 ligt de nadruk op het implementeren ervan. De docentenportal speelt een belangrijke rol bij de verspreiding van het educatieve materiaal. Ook face-to-face contacten met de doelgroep, tijdens bijeenkomsten en expertmeetings, dragen bij aan verspreiding en gebruik van het educatieve aanbod van de Stichting.

Het vergaren van kennis over de kernthema's is belangrijk voor het ontwikkelen van educatief materiaal. De Stichting geeft opdracht aan derden tot het doen van onderzoek en begeleidt dit onderzoek. De onderzoeksresultaten worden gebruikt voor het ontwikkelen van educatieve programma's.

Onderzoek naar antisemitisme en discriminatie

De Anne Frank Stichting laat onderzoek uitvoeren naar antisemitisme en discriminatie binnen en buiten het onderwijs. Hiermee wordt een actueel beeld verkregen van de aard en omvang van antisemitische en discriminatorische voorvallen in Nederland. De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt bij de ontwikkeling van nieuwe educatieve producten en projecten.

Antisemitisme onder jongeren

De afgelopen jaren vonden verschillende antisemitische incidenten plaats die hebben gezorgd voor onrust in de Nederlandse samenleving. Om inzicht te krijgen in de oorzaken van antisemitische vooroordelen onder jongeren, hebben het Verwey-Jonker Instituut en de Anne Frank Stichting, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2400 jongeren op dit onderwerp bevraagd. Uit het in april 2015 uitgekomen rapport 'Antisemitisme onder jongeren in Nederland' blijkt dat de meeste antisemitische incidenten plaatsvinden binnen de voetbalcontext, maar dat antisemitische incidenten gerelateerd aan het Midden-Oostenconflict de meeste impact hebben. Met name bij islamitische jongeren kunnen incidenten tussen Israël en de Palestijnse gebieden een triggereffect teweeg brengen.

Om meer inzicht te krijgen in de ideeën en beelden die met name islamitische jongeren hebben bij het begrip zionisme, en hoe dit zich mogelijk door vertaalt in antisemitisme, doet de Anne Frank Stichting, in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, een vervolgonderzoek. In het in oktober 2015 verschenen rapport 'Nader onderzoek beelden van islamitische jongeren over zionisten en Joden' blijkt dat negatieve ideeën en beelden van de jongeren over zionisten weliswaar klassiek antisemitische stereotypen bevatten, maar dat de negatieve ideeën en beelden niet zonder meer als antisemitisch kunnen worden betiteld.

Wij zullen als Anne Frank Stichting docenten ondersteunen met bestaande en nieuwe educatieve middelen. Het bestrijden van racisme en discriminatie in het algemeen en antisemitisme in het bijzonder is een belangrijke doelstelling van de Stichting.

Ronald Leopold, directeur van de Anne Frank Stichting

Onderzoek moslimdiscriminatie in voortgezet onderwijs

In 2013 voerde onderzoeksbureau Panteia in opdracht van de Anne Frank Stichting onderzoek uit naar antisemitisme in het voortgezet onderwijs. Het rapport 'Antisemitisme in het voortgezet onderwijs' laat zien dat 35% van de docenten getuige is van grievende opmerkingen over Joden of het bagatelliseren van de Holocaust. Uit het onderzoek blijkt ook dat 71% van de docenten getuige is van grievende opmerkingen over de islam. Dit is aanleiding voor de Anne Frank Stichting en FORUM om specifiek onderzoek te doen naar moslimdiscriminatie in het voortgezet onderwijs.

Uit het in 2015 verschenen rapport blijkt dat moslimdiscriminatie volgens docenten veelal uit grievende opmerkingen bestaat over de islam en moslims in het algemeen. Belangrijke aanleidingen zijn (media)

aandacht over overlast of crimineel gedrag van (vermeende) moslims, uitlatingen van politici of andere bekende Nederlanders en terrorisme. Vrijwel alle docenten grijpen in bij incidenten in de klas. Driekwart van de docenten heeft behoefte aan scholing en/of voorlichting over goede omgangsvormen, stereotypering, vooroordelen en het voorkomen van discriminatie.

Internationale conferentie over voetbalgerelateerd antisemitisme

De Anne Frank Stichting organiseert in juni 2015 een internationale conferentie om voetbalgerelateerd antisemitisme in vier Europese landen met elkaar te vergelijken. Afgevaardigden van overheden, voetbalbonden, voetbalclubs, antidiscriminatie-organisaties en supportersgroepen uit Engeland, Duitsland, Polen en Nederland worden uitgenodigd om te participeren. De belangrijkste doelstelling van de Anne Frank Stichting is om tot kruisbestuiving van kennis en ervaringen over deze problematiek te komen.

Monitor onderzoek

Het in december 2015 verschenen rapport 'Racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in Nederland' telt 4092 incidenten in 2014 op het gebied van racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld. In opdracht van de Anne Frank Stichting verrichtte het Verwey-Jonker Instituut voor het vierde achtereenvolgende jaar kwantitatief onderzoek naar meldingen bij de politie van overtredingen en misdrijven over deze thema's. Het opvallendst is de grote stijging van het aantal racistische incidenten in 2014, 26% meer ten opzichte van 2013, een voortzetting van een ontwikkeling uit voorgaande jaren.

Het thema discriminatie is bij politie prominenter in beeld; agenten zijn discriminatiezaken beter gaan registreren. Onderzoek naar de justitiële aanpak van racisme en antisemitisme laat opnieuw zien dat de inzet van de strafrechtelijke discriminatieverboden (en daarmee de mogelijkheid tot strafverzwaring) zeer beperkt is. Het Openbaar Ministerie heeft aangegeven vanaf 2015 delicten met een discriminatoir aspect beter in haar registratie mee te nemen, zodat er een compleet beeld van het gehele justitiële traject rondom discriminatie verkregen kan worden.

Voor docenten

De Anne Frank Stichting neemt deel aan bijeenkomsten over Holocausteducatie en organiseert in binnen- en buitenland workshops, trainingen en symposia voor docenten. In 2015 zijn in totaal ruim honderd docentenbijeenkomsten en -trainingen georganiseerd.

Lesgeven over Anne Frank

In de workshop Lesgeven over Anne Frank en de oorlog wordt dieper in gegaan op de manier waarop je kunt lesgeven in het basisonderwijs over de Anne Frank en de Tweede Wereldoorlog en worden een aantal didactische vragen beantwoord, zoals 'Hoe behandel je de Jodenvervolging?' en 'Op welke manieren kun je persoonlijke verhalen gebruiken? De praktijkervaringen van docenten worden altijd als startpunt gebruikt.

In oktober vindt een 'International Expert meeting' plaats met als thema 'Anne Frank in the classroom'. Alle genodigden gebruiken het levensverhaal van Anne Frank bij hun educatieve werkzaamheden en delen hun ervaringen.

In december zijn achttien Turkse docenten op bezoek bij de Anne Frank Stichting in Amsterdam voor een driedaagse training over lesgeven over vooroordelen en discriminatie aan de hand van het levensverhaal van Anne Frank.

Aanbod voortgezet onderwijs en middelbaar beroeps onderwijs

Docenten in het voortgezet- en middelbaar beroeps onderwijs kunnen in 2015 uit een ruim aanbod van trainingen en studiereizen kiezen, in totaal zijn 25 trainingen gegeven:

- Reageren op discriminerende opmerkingen: Een tiental trainingen is gegeven waarin docenten en jongerenwerkers handvatten krijgen aangereikt over hoe om te gaan met discriminerende opmerkingen in de klas.

- Vooroordelen bespreekbaar maken: Deze workshop laat docenten stilstaan bij stereotypen, vooroordelen en discriminatie. Vragen die tijdens de verschillende workshops aan bod komen zijn: met welke vooroordelen worden studenten geconfronteerd? Welke vooroordelen hebben zij zelf? En hoe kunnen zij hiermee omgaan?
- Lesgeven over de Holocaust: Hoe ga je als docent om met gruwelijke beelden? Hoe maak je de dilemma's en keuzes van mensen in oorlogstijd duidelijk? Hoe leg je ouderschap uit? Hoe beantwoord je vragen als 'Waarom haatte Hitler de Joden?' In deze workshop staat de manier waarop docenten kunnen lesgeven over de Holocaust centraal en worden didactische vragen behandeld. Het startpunt is de ervaringen van docenten met hun lessen over de Holocaust.
- Burgerschap op het (v)mbo: Tijdens deze studiedag op 9 oktober, die de Anne Frank Stichting in samenwerking met ProDemos organiseert, gaan vijftig docenten in verschillende workshops aan de slag met de thema's discriminatie, migratie en rassenhaat.
- Studiereis Berlijn: In samenwerking met collega's van Haus der Wannsee Konferenz vindt van 22 tot 27 oktober het docentenseminar 'Onderwijs en Nationaal socialisme' plaats. Twaalf docenten uit het voortgezet onderwijs reizen, met medewerkers van de Anne Frank Stichting, naar Berlijn om dit seminar te volgen waarbij de focus ligt op het thema ouderschap.
- Studiereis Yad Vashem: Jaarlijks organiseert de Anne Frank Stichting samen met Yad Vashem en het Ghetto Fighters' House Museum het studieprogramma Lesgeven over de Holocaust. Hoe geef je les over de Holocaust? Waar komen antisemitisme en vooroordelen over Joden vandaan? Dit zijn enkele vragen waar de deelnemers na afloop van het studieprogramma antwoord op kunnen geven.
- Seminar: In juni wordt bij de Anne Frank Stichting voor de derde jaar het internationale docenten seminar gehouden met als thema: 'Combating Prejudice and Discrimination in the Class-room: Sharing Best Practice'. Tweeëntwintig docenten uit zestien landen bespreken met vier experts elkaars ervaringen en benaderingswijzen.

Online 'tool' tegen antisemitisme

Samen met zeven internationale partners ontwikkelt de Anne Frank Stichting een 'Online Learning Tool' over antisemitisme en andere vormen van discriminatie. De tool biedt online lesmateriaal voor jongeren (14-17 jaar). Levensverhalen van mensen uit het verleden en ervaringen van jongeren geven inzicht in wat antisemitisme en andere vormen van discriminatie inhouden, en wat voor impact discriminatie op mensen kan hebben.

Docentenportal

De in 2013 gepresenteerde online docentenportal krijgt in 2015 een andere indeling, die beter aansluit bij de zoekvraag van docenten. De online portal biedt docenten lesmateriaal en lesideeën over Anne Frank, de Tweede Wereldoorlog en thema's als antisemitisme, vooroordelen, gelijke rechten en burgerschap. Docenten kunnen op de docentenportal terecht voor advies en didactische tips. Ook is er een overzicht van de meest gestelde vragen van docenten en leerlingen.

Lesmateriaal

De inzichten die het levensverhaal van Anne Frank opleveren, zullen doorwerken in houding en gedrag van degenen die er kennis van hebben genomen. De stichting ontwikkelt daarom programma's en materialen, die niet alleen beogen onze doelgroepen te informeren, maar ook te inspireren tot bezinning en handelen.

Anne Frank Krant 2015

Jaarlijks ontwikkelt de Anne Frank Stichting voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs de Anne Frank Krant. Omdat het 75 jaar geleden is dat nazi-Duitsland Nederland bezette is het jaarthema van de Anne

Frank Krant 2015 'Waarom oorlog?' Bij de Anne Frank Krant is het educatief spel Zes kinderen in de Oorlog te bestellen. Met behulp van een speelbord en dertig bronnenkaartjes (met o.a. citaten en foto's) komen leerlingen meer te weten over zes kinderen tijdens de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog. Er zijn meer dan 115.000 kranten besteld en 3.300 spellen, waarvan 5000 kranten en 150 spellen in Belgisch Vlaanderen.

Door middel van een online enquête is docenten gevraagd naar het gebruik en de waardering van de Anne Frank Krant 2015 en het educatieve spel. Van de ruim 300 docenten die reageren, waarden 95% de krant als 'goed' tot 'erg goed'.

Educatieve game 'Fair Play - your decisions matter!'

De educatieve game Fair Play confronteert jongeren met moslimdiscriminatie, homodiscriminatie en antisemitisme. De game daagt spelers uit om bewust na te denken over hun eigen handelen. Welke rol neem jij aan op cruciale momenten? Doe je mee? Kijk je toe? Help je?

In 2015 is een speciaal programma ontwikkeld voor voetbalclubs. Aan de hand van de game kunnen jongeren met hun coach ingaan op ervaringen binnen het team. Fair Play is al meer dan 11.000 keer gespeeld en te vinden op www.playfairplay.nl

Stereotypenspel 'Wie is wie?'

'Wie is wie?' is een spel voor leerlingen van groep 7 en 8 in het basisonderwijs. Het spel maakt thema's zoals beeldvorming, snel oordelen, stereotypen en vooroordelen in de klas bespreekbaar. Docenten zijn verrast over het effect van dit spel en de discussies die ontstaan na het spelen van 'Wie is wie?'. Het spel geeft leerlingen inzicht in de werking van sociale mechanismen, zoals snel oordelen, stereotypen en vooroordelen.

Op het eerste gezicht

Dit spel over vooroordelen en stereotypen is gemaakt voor leerlingen tussen de 10 en 16 jaar oud. Hoe beoordeel je iemand als je hem of haar voor de eerste keer ontmoet? Door het spelen van het spel 'Op het eerste gezicht' ontdekken jongeren hun eigen vooroordelen en stereotype beelden en bespreken deze met elkaar.

Nieuwe vrienden

Met het in 2014 verschenen educatieve stripboek Nieuwe Vrienden kunnen docenten samen met hun leerlingen aan de slag met de thema's identiteit, vriendschap, vooroordelen en discriminatie. In het voorjaar 2015 komen stripfiguren uit Nieuwe Vrienden tot leven in de eerste klas op het Montessori College Oost in Amsterdam en op Het Hooghuis in Oss. Studenten van ArteZ hogeschool voor de kunsten spelen scènes uit het stripboek, rond vooroordelen en discriminatie, en nodigen leerlingen uit om mee te spelen. Leerlingen leren hoe zij invloed kunnen uitoefenen op situaties om te voorkomen dat medeleerlingen worden buitengesloten.

Wat doe jij?!

Studenten van 15 - 18 jaar op het vmbo en mbo leren met 'Wat doe jij?' te handelen in een conflict-situatie waarin discriminatie een rol speelt. De les start met het gezamenlijk bekijken van een filmpje over onder andere een leerling die getuige is van pesten op het schoolplein. Studenten krijgen de opdracht de leerling te adviseren en ontdekken welke motieven een rol spelen bij wel en niet ingrijpen in een conflictsituatie. Zij presenteren hun eigen plan van aanpak aan de klas. In de docentenhandleiding vinden docenten tips voor de nabespreking.

Digitale les Free2choose

Sinds 10 december 2015 - de jaarlijkse Mensenrechtendag - kunnen docenten voortgezet onderwijs (bovenbouw) en middelbaar beroepsonderwijs gebruik maken van de digitale les Free2choose. De digitale les vormt het slotakkoord van het programma Free2choose met dilemma's rond botsende

grondrechten en de grenzen van vrijheid in de afgelopen tien jaar. In de les zitten de tien best of Free2choose filmclips die er in de periode 2004 – 2014 zijn gemaakt. De filmclips hebben een nieuw intro en 'outro' gekregen waardoor ze er weer up-to-date uitzien. Een handige noviteit: er kan in de klas via de smartphone gestemd worden!

Pabo

Voor Pabo-docenten zijn op de website werkvormen en didactische achtergronden geplaatst bij lessen over Anne Frank, de Tweede Wereldoorlog, vooroordelen en discriminatie geplaatst. De elf werkvormen kunnen gebruikt worden in colleges of als studiemateriaal voor studenten over lesgeven in groep 7 en groep 8.

Activiteiten voor professionals

De Anne Frank Stichting ondersteunt professionals die een rol spelen bij het bevorderen van gelijke behandeling en bij de waarborging van fundamentele burgerrechten in de maatschappij.

Trainingen voor politie

De politie heeft een voorbeeldfunctie waar het gaat om gelijke behandeling van alle burgers. Zo is een actieve opstelling van de politie van belang bij het voorkomen en tegengaan van discriminatie. In samenwerking met het Landelijk Expertise Centrum Diversiteit is speciaal voor de politie het gespreksprogramma 'De samenleving (b)en jij' ontwikkeld. De basis van dit programma wordt gevormd door acht thematische filmclips. Deze tonen actualiteiten omtrent gelijke behandeling en diversiteit waar de politie, ook binnen de organisatie zelf, mee te maken krijgt. In 2015 zijn in totaal 39 trainingen verzorgd voor ruim 400 politiemedewerkers.

Trainingen voor overheidspersoneel

De (lokale) overheid heeft de wettelijke taak om discriminatie in de samenleving tegen te gaan. Maar hoe verloopt de vertaalslag van wet- en regelgeving naar de praktijk? De Anne Frank Stichting heeft een training ontwikkeld voor gemeentepersoneel over diversiteit, vrijheid, discriminatie en de gemeentelijke aanpak daarvan. De training omvat de bewustwording onder medewerkers van de diversiteit in de regio en de gelijke behandeling van alle inwoners, en behandelt dilemma's die daarbij kunnen spelen.

Studiedag voor procesbegeleiders

Op 6 november organiseert de Anne Frank Stichting in samenwerking met de KNVB een studiedag voor circa vijftig procesbegeleiders over discriminatie en diversiteit in het Nederlandse amateurvoetbal. Procesbegeleiders zijn de schakel tussen de bond en verenigingen en ondersteunen verenigingen bij het werken aan een veilige sportomgeving. Michael van Praag, bondsvoorzitter van de KNVB, trapt de dag af, gevolgd door prof. dr. Daniel Wigboldus, die de deelnemers een interessant inkijkje in de wereld van stereotypen en vooroordelen biedt. Vervolgens gaan de procesbegeleiders tijdens workshops met discriminatie op en rond het voetbalveld aan de slag. Roxanne Hehakaija geeft een presentatie over het inzetten van de game Fair Play – your decisions matter! op voetbalclubs.

Zomercolleges

Omgaan met discriminatie: van theorie naar praktijk! is een reeks van drie zomercolleges, georganiseerd door de Anne Frank Stichting, voor diverse professionals: docenten, jongerenwerkers, pabo-opleiders, politiemedewerkers en overheidspersoneel. In drie colleges komen prof. dr. Cees Hamelink, prof. dr. Carolien Rieffe en dr. Dienne Hondius aan het woord over respectievelijk interculturele conflicten, bewustwording bij jongeren en uitsluiting vroeger en nu.

Reizende tentoonstellingen

De internationaal reizende tentoonstelling 'Anne Frank - een geschiedenis voor vandaag' plaatst het levensverhaal van Anne Frank tegen de achtergrond van de Holocaust. Op maat gemaakte aanvullende panelen gaan in op de lokale geschiedenis en op actuele maatschappelijke thema's.

Met in totaal 405 plaatsingen in 31 landen en een half miljoen bezoekers zijn de reizende tentoonstellingen van de Anne Frank Stichting in 2015 succesvoller dan ooit.

'Laat me mezelf zijn'

Op 4 februari 2015 vindt in de Australische hoofdstad Canberra de eerste presentatie plaats van de nieuwe reizende tentoonstelling met als titel 'Laat me mezelf zijn - Het levensverhaal van Anne Frank'. De tentoonstelling toont het levensverhaal van Anne Frank in de context van de tijd waarin zij leefde en heeft daarnaast vijf educatieve modules die ingaan op de hedendaagse betekenis van de geschiedenis van Anne Frank en het begrip identiteit. Deze tentoonstelling zal stap voor stap de ongeveer 60 kopieën vervangen van de huidige reizende tentoonstelling "Anne Frank - een geschiedenis voor vandaag", die sinds 1996 in meer dan 2500 plaatsen wereldwijd te zien is geweest.

Een aantal weken na de internationale première beleeft de tentoonstelling zijn Nederlandse primeur. Op 19 februari wordt de tentoonstelling geopend in de Dierense Sjoel in Dieren. Scholieren van het Rhedens College worden opgeleid tot gids en leiden medescholieren rond. In totaal hebben 1100 scholieren de tentoonstelling gezien.

Op vrijdag 11 september wordt "Laat me mezelf zijn - Het levensverhaal van Anne Frank" geopend in de gevangenis van Zwolle. De expositie is twee weken lang het middelpunt van educatieve activiteiten rondom de thema's herdenking, diversiteit en tolerantie. Tien gedetineerden worden opgeleid tot gids en verzorgen rondleidingen voor collega-gedetineerden en bezoekers van buiten de gevangenis.

Lezen & schrijven met Anne Frank

De tentoonstelling 'Lezen en schrijven met Anne Frank' is speciaal gemaakt voor jongeren van 9 tot 12 jaar. De tentoonstelling biedt een overzicht van het persoonlijke leven van de familie Frank en zoomt in op Annes schrijftalent. Op grond van de eerdere positieve ervaringen met de tentoonstelling, start in 2015 een nieuwe tournee in Europa en Latijns-Amerika. Zo reist de tentoonstelling acht maanden langs verschillende bibliotheken in Madrid en is de tentoonstelling ook te zien in vijf basisscholen in Nederland.

Peer education

De Anne Frank Stichting traint jongeren om leeftijdsgenoten rond te leiden door de tentoonstelling. De jongeren leren over de inhoud en achtergronden van de tentoonstelling, hoe ze de informatie het beste kunnen overdragen en hoe ze actuele maatschappelijke ontwikkelingen aan de orde kunnen stellen. Deze vorm, bekend als peer education, zorgt voor grote betrokkenheid onder de jongeren die de tentoonstelling bezoeken.

Jongeren die meer betrokken willen worden bij het werk van de Anne Frank Stichting kunnen Anne Frank Ambassadeur worden. Als Anne Frank Ambassadeur maken ze deel uit een wereldwijd netwerk van honderd jonge vrijwilligers die zich als peer educator inzetten voor de idealen van Anne Frank.

Voor het eerst zijn acht ambassadeurs opgeleid tot Youth Mentor. Ze volgen een jaarprogramma dat een aantal weekenden en trainingsdagen omvat waarin verschillende thema's centraal staan: zoals de geschiedenis van Anne Frank en de Jodenvervolging, identiteit, vooroordelen en discriminatie. Na afloop van het programma moeten de jongeren een eigen project, een tentoonstelling, maken en deze op hun eigen school presenteren en hun klasgenoten rondleiden.